

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 „ — „
Negyed évre . . . 1 „ 50 „
Egyes szám ára . . . 6 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közigazgatási, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak térfogatáért
1 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyíltér“ rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közölhetnek.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ-HIVATAL:

Kézdi-Vásárhelyt:

Csik-Szeredában:

Székely-Udvarhelyt:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre szerkesztő lakásán.

Dr. Kádbó Ferenc szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetmények, nyíltterek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadtnak.

Felhívás előfizetésre

a „Székelyföld“ 1883. évi (második) folyamára.

A „Székelyföld“ című közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenként jelenlegi nagyságában 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 frt. — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéssel még hátrálékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket a jelen évre minél előbb megújítani, mert megrendelés nélkül a lapot senkinek sem fogjuk küldeni s főlös példányokat nem nyomathatunk.

Az előfizetési pénzek a kiadóhivatalba és pedig K.-Vásárhelyt a nyomdába, vagy Csik-Szeredába T. Nagy Imre, Székely-Udvarhelyre Dr. Kádbó Ferenc szerkesztőkhöz küldendők, adékról legcélszerűbben posta-utalvánnyal.

A „Székelyföld“ kiadó hivatala.

A marhavészről.

Alig van egy év, melyben valami különös elemi csapás ne nehezédék Háromszékmegye népére; majd a rossz termés sújtja, majd meg a marhavész-szel járó zárlat akasztja meg a közlekedést és kereskedelmet s apasztja a keresetforrást, és fájdalom, nincs e nép-

nek egy olyan pártfogója, ki speciális viszonyait ismerve, annak érdekeit védelmezni tudná a kormánynál.

Csak vegyük a mostani zárlatot. Romániában kiűt a marhavész s az állítólag felmerült két kóresetet a buzgó vesztégtintézeti igazgató siet a kormánynak táviratilag megjelenteni. A kormány beküldi őt Gorzafalvára, hanem az igazgató kóresetet nem s csak gyanús jelenségeket tud konstatálni. A kormány ezen jelentésre a fennálló törvények értelmében szoros határozatokat rendelt el, később pedig az összes határszéli községek is zár alá helyeztetek s így e szegény nép lett hivatva védbástyaül szolgálni a kelet-ről jövő vész ellen s úgy szólva saját testével védelmezni az országot, s míg az ország más vidékei, melyek már természeti fekvésükönél fogva több módot nyújtanak a föld népének a megélhetésre, békében, zavartalanul élvezik a szabad közlekedés és kereskedelem előnyeit: addig e szegény nép, mely egy évi rossz termés után fa-szállításból és marhakereskedéssel tengeti nyomorult életét, a szigorú zárlat által ezen két utolsó jövedelmi forrástól is elesett.

A marhavész behurcolása ellen a törvények igen szigorú intézkedéseket irnak elő és az nagyon helyes is, mert egy egész ország milliókat érő marha-

állományáról van szó; a kormány tehát helyesen járt el, midőn szigorú határozatot rendelt el; de a határszéli községek ily szoros elzárása s ezen zárlatnak továbbra való fenntartása, mikor az egész megyében 4 hét óta egyetlen kóreset sem merült fel, elővigyázatnak igen tulságos. Ha a szomszéd-országban marhavész van, helyén való dolog a legszigorubb határozat; de benn a községek elzárása csak akkor van indokolt, ha legalább egy kóreset merült fel, mert addig a roppant szigorú óvintézkedéseknek éppen semmi értelme sincs. A betűk mondhatnak egyebet, de a törvény inteniója csak az lehet, hogy szükséges a fenyegető veszély ellen a kellő óvintézkedéseket megtenni, s a törvény ezen rendeletének a szigorú határozat által elég is van téve; de állítólag létező veszélytől való félelemből a községeknek és egyeseknek kipótolhatlan károkat okozni, azt a törvények nem írják elő. Tény az, hogy Romániának Háromszékkal határos részében a marhavész még hivatalosan konstatálva nincs s a határszéli községek mégis el vannak zárva nálunk, Brassóban pedig, melytől egy pár mérföldnyire csakugyan dühöng a marhavész, vígan folynak a baromvásárok; s hogy ezen két dolog miképpen egyeztethető össze, azt bajosan lehetne a törvényekből kimagyarázni.

A megyei vészbizottság e nyomasztó állapoton segitendő, némi engedelményeket tett; megengedte ugyanis, hogy a vészkerületbe eső határszéli községek szarvasmarhákkal közlekedhessenek; de ezen engedelménynek sem lett meg a kívánt jó hatása, mert ezen rendelet vagy nem lett közölve némi községgel, vagy pedig tévesen lett értelmezve, mert a rendelet kibocsátása után is megtörtént az, hogy Nyújtód községben nem bocsátották át a Bereczkából jövő fás szekereket s így a fuvarosok kénytelenek valának szállítmányaikat lerakni s szarvasmarháikkal visszatérni. Vagy mi értelme van a Kovászna—K.-Vásárhely közötti utvonatra nézve ezen rendeletnek, mikor Kovászna, Páva, Zabola, Imecsfalva és Kézdi-Vásárhely mint határszéli községek vannak felvéve s közből Szentkatolna már nem határszéli község? Ezen utvonalon tehát szarvasmarhával való közlekedésről szó sem lehet. A más irányban fekvő községek pedig nem esnek a vészkerületbe; ezekkel tehát közlekedni egyáltalában tiltva van.

A háromszéki felvidéki nép télen át marhai eladásából tartja fenn magát; vannak egyes községek, melyekben a marhakereskedés a fő kereseti forrás; ezt eléggé bizonyítja az, hogy egyedül K.-Vásárhelyen a téli hónapokban egy-egy csütörtökön 1—500 drbot adnak

A „Székelyföld“ tárczája.

Egy tébolyodott naplójából.

(Elbeszélés.)

Írta: Kádbó Ferenc.

(Folytatás.)

Valami megmozdult a haza földjének szívében. A Kárpátokról lejáró szellő, a rónákon elterülő némaság mintha valamely láthatlan bűvérőt hordottak volna magukon, a mitől egyszerre csak megdobbant mindenkinék a szíve s fegyverkezni kezdtek.

Gyermekek elkezdtek katonává lenni; asszonyok, anyák biztatták férjeiket, gyermekeiket a háborúra. Az arcokon keserű elszántság, a szívekben tomboló érzések s lelkesült láng a szemekben.

... Harcz lesz! Nagy, szent háború! 1848-at irtak.

A szervezett zászlóaljok, ezredek ott jártak elé ablakom alatt mindennapi gyakorlatukra.

Egyszer aztán kiindultak a városból a csatatérre.

Kardom, mintha megmozdult volna a falon, oly szemrehányólag villogott felém, hogy én nem megyek azokkal, kik halni indultak a honért. Szívemben úgy tombolt valami! Szerettem volna felugrani s velük együtt rohanni; de maradtam... szerettem... gyáva lettem.

Pedig az a harsona, az a dobpergés oly gyújtólag szólt felém! Az utakra szórt koszorúk és csokrok ezrei annyi szegényt öntöttek lelkemre! De maradtam.

— Háború lesz, Ottó öcsém!

— Tudom, most indulnak — szólt ő szemlehunyvva, sötétre gyúlt arczeccal.

— Minden férfinak ott van ugy-e a helye most az ágyuk előtt, a fegyverek között?

Álmodozva felelt:

— Ott... Szép is ott lenni.

Elhallgattunk.

Nem mertem mondani: menjünk tehát mi is; és ő is hallgatott.

Az utazásra a szegényérzet egy nemével léptem, ha járnom kellett. Kerülni kezdtem a nappali világosságot s Idával este és éjjelenként találkozom.

És ő se mondta, hogy menjek. Marasztott. Mig mellette valék, karjainak ölelése, édes csókjai feledtettek velem az ön-vád mardosását.

Már nem valék magamé!

A csataterekről szállingózni kezdtek a győzelmi hírek s a városba sebesültek érkeztek.

Ah, mennyi lelkesülés, mennyi öröm! És én nálam mennyi lealázó érzés, mennyi fájdalom tehetetlenségem s határozatlanságom felett!

1848. késő őszen volt. Már áthűlt a

léghő; fecske s gólyamadár vándorserege régen jobb hazába tért. Künn szakadt a havas eső s zugott a kőszá szél.

Apámtól levelet vettem; reszkető, elmosódó vonásokkal írt:

„Fiaim!

Mindenki fegyvert fogott s a harcza ment. Rólatok mit sem hallok. Kihalt volna belőletek a Zádoriak vére?! Arczom a szegény könnyei peregnék alá. Eredjete! Fiaim! A haza szólit, ez a közös, szótalan édes anya; hallgassátok meg azt a néma, panaszos fájdalmat s eredjete. Én már öreg vagyok: 70 év nehéz terhe nyom; én nem mehetek oda, hol a jobbakk megjelentek. De ti tegyétek meg kötelességeket. Mindent meg tudnék bocsátani, de a gyávaaságnak még látszatát sem. Szállingózó hírekből tudom, mi köt téged, Bálint, a városhoz. De ne feledd, hogy első a haza. Eredj, küzdj, s ha megtérsz a csatákból: érdemes lesz a nő szerelmére, melyet ily áron élvezni, ily szegényen megtartani nem hozzád illő. Mily nő lehet, ki kedvesét nem küldi most a harcza! Vigyázz, e nő szerelme nem lehet igaz!! Eredjete, s ha megjöttök, örömmel ölelek apai szívemre, s ha nem, ha ott estek el a hősök csatariadásai között: legyen halálotok szép és dicső! Isten veletek!

Zádori Tamás.”

— Megyek! — kiálték felugorva s fegyvereimhez rohantam. Ottó öcsém! Ébredj! Megyünk! Hi a kötelesség; fel! — s lázasan rendezgetni kezdtem a szükséges ruhák s fegyverek között.

Este lett. Erős elhatározással valék még azon perczen utra kelni, Idától búcsút se véve. Éreztem, hogy ha ismét látom, képtelen leszek a távozásra.

Ottó nem vala honn. Meg kelle várnom őt. Azalatt leveleket írtam s halasztatlan dolgaimat intéztem.

— Mindaketten lovasezredbe lépünk — tervezgettem; öcsém kitűnő lovas és vívó. Én sem maradok messze mögöttem. Egy-más mellett fogunk küzdeni, egymást védve, közösen támadva. Ha egyik sebet kap, a másik mellette lesz s kiviszi a paripák patkói alól, s ha meghal, eltemetteti, megsiratván őt. Ottónak tanács kell még s komoly vezetés; tüzes feje belevinné sok vakmerő kalandba. A mig beleszokik a harcza és tábori életbe, örködni fogok felette. Halál elébe megyünk, közölni fogom hát vele viszonyomat Idához. Eldíj is tehettem volna. Mindegy, most se késő. Ha elesem, ő hozza majd el végbúcsúmat hozzá, istenhözzádomat. Aztán győzni fogunk; Verekszünk, mint oroszlanok, de megmutatjuk, hogy a Zádoriak jó vért hordnak ereikben. A táborból majd inni fogok Idának is kérve bocsánatát.

Becsöngettem inasomat:

— Nyergeljete két lovat. Ottónak a Sárát, nekem meg a Tüzeit. A nehéz szereszmot kell venni, pisztolytokokkal. E pisztolyokat helyükre tesszük. Már töltve van-

el; most pedig a zárlat folytán ezen nagyszámu eladni szánt marha kieszi a szegény székely embert utolsó krajczárjából is s koldusbotra juttatja. A földművelő osztály nyomorult állapotát aztán megérzi a kereskedői és iparos osztály is. Szóval, kimondhatatlan nagy az a kár, mit ezen nyomasztó helyzet úgy a községekre, mint az egyesekre gyakorol, úgy, hogy ha ez sokáig így fog tartani, nagyobb lesz a veszteség, mintha a vész csakugyan kiütött volna s a mindenéből kipusztult föld népe elmondhatja nemsokára az egykori cigánynyal, hogy „megszűnt már a marhadög”.

Ajánljuk ezeket a megyei vészbizottság figyelmébe.

Árviz. Az árviz megint elárasztotta Magyarországot némely vidékeit. Pest, Pozsony, Győr, Komárom s más városok már is igen sokat szenvedtek általa. A hirtelen beállott hideg folytán azonban remélhetőleg apadás fog bekövetkezni.

Az új év Franciaországra nézve igen nagy szerencsétlenséggel kezdődött. Két nagy nevű államférfiát vesztette el Gambetta Leóban és Chanzy tábornokban. Előbbi halálának okát a különböző pártok különbözőleg adják elő, úgy látszik azonban, hogy véletlen lövés áldozata lett. Chanzy tábornok gutaütés következtében halt meg. Gambetta temetése folyó év jan. 6-án ment végbe s nagyszertűségben minden várakozást felülmut. Franciaországban még uralkodót sem temettek ilyen pompával. Félmillió ember vett részt a temetésen. Tüntetés sehol sem fordult elő.

Országos magyar egyesület.

(Vége.)

A magyar korona és a magyar állam tulajdon birtoka a Dunán túl terülő somlyóvásárhelyi és ó-budai uradalmaktól eltekintve, 6-szoros tömegében és 12-szeres értékében a Bánátban, a Bácskában, az alsó tiszai völgyületben, Marmarosban, Ungban és Erdélyben terül, s úgy itt, mint az északon fekvő lipitújvári kincstári birtok, a nemzetiségi igazgatások, a kifelé való sovargások, a magyar állami egység és a ma-

nak. Ha készen vagytok, jelentsd. Senki sem jó velünk. Béretekről intézkedtem. Nem tudom, mikor jövünk meg. A ház feleőt te fogsz felügyelni. Leveleinket majd utánunk küldöd, tudatni fogom majd, hogy hova.

V.

Az a levél kihozott sodromból. Szégyenemet vágta ismét arcomba. Mintha nem eléggé éreztem volna úgy is azt.

Sokáig gondolkoztam rajta. Miért mondá, hogy „az a nő nem szerethet hiven”? ... Oh, ha igaz lenne! Ha nem szeretne! ...

El akartam üzni ezt a gondolatot. Nem lehetett: visszatért az, mint minden bántó gondolat s ott rágódott a szívem közepén.

Ha nem szeretne! Ha feledni fog, míg távol leszek! Ha mást fog szeretni, míg visszajövök!

Még csak egy lépés s én a gondolatig jutottam:

— Hát ha már mást szeret s engem csak áltatott?

Minő pokoli fájdalom nyilalt át keblemen e gondolatra! Féltekény lettem.

— De mégse megyek hozzá; nem buszom el; akkor nem tudnék távozni. Legyen. Nem bánom: csaljon meg, legalább nem tudom hűtlenségét, ha távol vagyok. Feledni fogok én is, ha ő hűtlenné lesz. Van nő elég a világon. Miért tépelődném ily gondolatok felett! ...

Ily gondolatokkal akartam magamat áltatni. De ne higgyétek, nem őrültem az.

gyar nemzetiség ellen való törekvések legveszedelmesebb fészkei.

Minthogy már eddig értünk, könnyű kitalálni, hogy mi következik most fejtegetésünk során; az következik, hogy: azon nemzetiségi fészkeket úgy robbantjuk legkönnyebben szét, ha bevisszük közéjük azon elemet, mely ur volt ottan egykoron, ha vissza vesszük oda a magyart: magyar volt, magyar szerezte, magyaré legyen!

Kezdjük Erdélyen. Ott legnagyobb a baj! De úgy kezdjük, s azzal a bölcs tapintattal folytassuk, mint honfoglaló ősapáink, a kik elfogadva az avar rendszert, a gyűrűalakbani telepítés által biztosították nekünk a hazát, s elszigetelő telepítési rend, szer által magyarosították meg a betelepülő kun, besenyő és bolgár népet.

Kezdjük a telepítést Erdélyben, ottai délfelől, a székelyföldtől kiindítva az oláh határon. — Azon vidéken négy nagy állami uradalom terül: a fogarasi, a szászsebesi, a vajdahunyadi és dévai uradalom. Azok betelepítése által Fogaras, Szében és Hunyadmegyét hódíthatjuk meg a magyarságnak.

De hogy a munka teljes legyen, rendszernek kell lenni a telepítésben. Ne marcoljunk egyszerre sokat, ne telepítsünk szanaszét.

Fogarásban leggyöngébb nemzetiségünk, kezdjük meg azon. 32 kincstári birtoktest terül el ama megye testén. Telepítsünk oda 32 magyar falut. A székelység ott van közelben, Csikban, Udvarhelyen s Háromszék földjén. 32 község telepését kiadja az a szám, mely ezen 3 székéből Romániába csatangol munka után.

Fogarásból aztán folytathatjuk a munkát Szébenmegye testén át Hunyadba, onnét Krassó-Szörény, innét Temes, Torontál és Bácsmegyeket át a Dunáig. Másfelől meg mentünk meg a csángót, a miképp azt Várady Gábor igen helyesen mondja. Hozzuk be őket Marmarosba, az állam ot-tani birtokaiba.

Azután vegyük sorra Liptóújvárt, Ó-Budát, Aradmegyét s a tiszai birtokokat.

De hogy az állam értéket, vagyonát még csak látszólag se veszítsen el: álljon elő az országos magyar-egyesület, szervezzen kebelében telepítő társaságot, mely kívándorlást és telepítést egy fogással oldhat meg.

Hogy alakul meg ez a telepítési társulat, hogy szerez pénzt, miképp kártalanítja az államot, s miképp biztosíthatja önmagát?

Ugy tombolt, úgy zajgott valami a szívemben! Annyi gyilkos eszme merült fel agyamban!

— Hozzá megyek még egyszer. Még nincs nagyon késő. Megkérdezem, hogy szeret-e, hogy jutott-e valaha eszébe, hogy még mást is szerethetne? Hogy mit tenne, ha elesné a csatán? És ha szemében csak egy sugarat látok felvillanni, mely gyanura adhat okot; ha feleletében habozni fog ... oh! akkor jaj neki!

Kimondhatatlan érzések alatt jártam fel s alá a szobában. Künn még jobban zúgott a fergeteg s a szél úgy rázta az ablakot! ...

Lassan, lassan éjre vált az idő. Ottó még sem jött; pedig inasom már jelenté, hogy a lovak nyergelve vannak s távozásunkra minden készen áll.

Óramra néztem: egy negyed tizenkettő.

— Jó, megyek. Még egyszer látni akarom Idát.

E perczben felnyitott szobám ajtaja.

Egy nő lépett be rajta. Első pillanatra nem ismerem meg; elmém zavart vala; gondolataim ezerfelé kóvályogtak.

A víz csorgott róla, s reszketett a fagyos hideg szétől.

Az öreg Ágnes volt, Idának agg cselédje. Megismertem; midőn szólni akart, tétozva, zavart tekintetét észrevettem.

— Ne szólj, öreg; hadd szedjem össze magamat. Arculatod olyan baljóslatu! Nem örömhírről jöttél, jól látom.

nagy, fogas kérdésnek látszik, pedig egyszerűen, könnyen megoldható.

1.) Az országos magyar egyesület telepítő szakosztálya kibocsát 10.000,000 egy frtos sorsjegyet, s azt értékesíti.

2.) A telepítő társulat 10.000,000 frt értékben az államtól földbirtokot szerez.

3.) A megvásárolt állami birtokra a telepítő-társaság magyar telepeseket hoz le, s a birtokot 12—24—40 holdas parcellákban a telepeseknek átadja.

4.) A telepes lehetőleg némi vagyont hoz önmagával, olyképp, hogy saját 1—2—5 holdas birtok- vagy házrészét birtokos társának engedi, a ki viszont annak értéke erejéig a telepítő-társaság irányában fizetési kötelezettséget vállal, s azt, valamint a telepítő-társaság hiányt, 42 év alatt aként törleszti le, hogy 100 frt után minden évben 6% -ot fizet. Ezen 6% -ból 1% -tőketörleszt, 4% -kamat, 1% -pedig kezelési költségre és községi kiadások fedezésére állami adóval lesz beszedendő.

5.) A telepítők által fizetendő 4% -kamattól, — 10.000,000 frt után évi 400,000 frtból, — a telepítő-társaság minden évben egy-egy új falut állít olyképp, hogy azzal az állami birtok telepítvényesét összekösse. Ezen falu 100 házhelyből fog állni. Minden házhelyen 1000 frt értékben lakóhely s gazdasági épület áll, 3000 frt értékű földbirtok tartozik hozzá, s 2000 frt erejéig igavonóval, tehénvel, gazdasági szerekkel, vetőmaggal, burtorral és egy évre való élelemmel van felszerelve, mely — tartozékai-
val — 6000 frt értékű házhely, összesen tehát 100 ily házhely, a telepítő-társaság által kibocsátott sorsjegyek évenkénti nyeresiményét képezi, olyképp, hogy egy sorsjegy birtokosa 42 éven keresztül folyton nyerhet; úgy nyer azonban, hogy a 6000 frt értékű nyeresiménytárgyának valójában csak két harmadrészét nyeri meg, s így 4000 frt való értéket kap, a 2500 frt hiányt pedig, mint jelzálogi terhet téri a birtokokon mindaddig, míg azt valamiképp a telepítvényes, 100 frt után évenként fizetendő 6 frt törlesztéssel, 42 esztendő alatt törleszti.

Minthán a magyar állami birtok ma mit sem jövedelmez s így azon eladandó államjóság az állam kezében csak holt vagyon volt, eladás által az állam 10 millió frt élő értéket kap, s azon összeg által megveti a magyar nemzeti bank első alapját s annak kamatait s a kamatok kamatját folyton tökécsítve, gyarapítja a ma-

sze magamat. Arculatod olyan baljóslatu! Nem örömhírről jöttél, jól látom.

— Csak erősítse meg magát az urfi; szüksége lesz rá, mondhatom. Nem akartam ide jönni; de már tovább nem szívelhetem. Ma már harmadszor történik; nem tudok ekkora terhet elszívni hallgatással.

Bennem keringett a vér, mintha ezer ördög korbácsolta volna; halántékaim lázasan lüktettek. Önkénytelenül Ida jutott eszembe.

— Folytasd, öreg, már figyelek; van erőm bármit hallani.

— Nehezebb azt elkezdni, mint az urfi gondolja. A kisasszony ...

— Megcsal, ugy-e? — kiálték lázasan, iszonyu fájdalommal.

— Meg, még pedig rutul.

— Hogy hívják a férfit?

— Nem tudom nevét; nem is láttam soha. Én sem megyek oda többé vissza; ha elárultam, nem ehetem immár a kenyérét! De nem szegődtem életere oda, s az urfi miért csálja meg? ... Ma már negyedszer történik. A kisasszony eresztette ma is be a kis kapun. De ráletem, mert már tegnapielőtt gyanakodtam. Most is ott van, hallottam beszédjüket. Ezért jöttem. Jó volt hozzám s szegény fiamhoz az urfi: tartoztam vele ...

Végzavait már nem hallottam; törömet felkapva, hajadon fővel rohantam ki az utcára.

(Folytatása köv.)

gyar nemzeti bank által kibocsátandó magyar bankó érczalapját, mig nem eljő az idő, a mikor nem kell várni áldást sem Rothschildtól, sem Bécs pénzkirályaitól!

*

Ime, rövidre fogva az országos magyar egyesület terve.

El van mondva, hogy mit akarunk elérni általa: el van mondva a czél.

Már most a kiviteli mód jó és az indoklás, melyeket helyesen megoldani lesz további törekvéseink czélja és czélunk feladata.

„Magyarország.”

A székelyegylet marosvásárhelyi választmányának gyűlése.

Jegyzőkönyv, mely felvételte a székely közművelődési és közgazdasági egylet marosvásárhelyi és marostordamegyei választmányának Marosvásárhelyt tartott negyedik választmányi üléséről.

Jelen voltak: Alelnök Kovács Ferencz apát-plebános, jegyző Sándor Kálmán kir. táblai fogalmazó. Választmányi tagok: Báró Apor Károly, Györfy Pető, Fekete Gábor, Bernády Dániel, Kerekes Sámuel, Csontos Olivér.

1. Alelnök üdvözlőlvén a megjelent tagokat, részvétellel jelenti be választmányunk elnökének, zarándi Dr. Knöpfler Vilmosnak elhunytát; melegen emlékezik meg az elhunytak a székelység és városunk, a székely főváros érdekében landadni nem tudó buzgó és eredményes fáradozásairól és sajnálatát fejezi ki, hogy a kérelhetlen halál körülből őt elragadván, egyletünknek is megfosztotta azon szép reménytől, melyet eddigi buzgó tevékenysége folytán jövőre töle alaposan várhatunk volna.

A választmány részvétellel és fájdalommal veszi tudomásul a székelység érdekében sokat fáradozó buzgó elnökének elhunytát; emléket jegyzőkönyvileg örökíti meg s a jegyző indítványára özvegyéhez a következő részvétíratot küldi el:

Nagyságos asszony!

Boldogult férje, mindnyájunk által szeretve tisztelt zarándi Knöpfler Vilmos elhunytával nemcsak az őt önfeláldozásig szerető család körében hagyott ki-pótolhatatlan ürt, hanem a közelet minden ágára kiterjedő páratlan tevékenységének hiányát városunk a székely főváros s minden humanus irányu egylete mélyen érzi, mélyen fájlalja. Városunknak, a székely fővárosnak nemcsak legbuzgóbb országgyűlési képviselője, de városáért rajongó és minden áldozatra kész diszpolgára volt, a ki mint magyar nemes büszke volt rá, hogy magyar, s hogy a székelységért, a székely érdekekért oly sokat tehetett s épen ezért, mert e város emelkedésében oly sok része van s a humanus czélú épületek az ő nevének dicsőségét örökre fenn-tartják, nevének és működésének jó emléke nemcsak kortársainak halás szívében, de városunk történetének lapjain is örökké élni fog! Mi, kik őt, mint egyletünk elnökét, buzgó vezérét szintén magunkénak mondhatók, szintén részt kérünk azon nagy fájdalomból, melyet elhunyt családjának okozott s enyhítse nagyságod és kedves családja fájdalmát azon tudat, hogy bánatában oly sokan osztozunk, s hogy boldogult férje elérte a legszebb életcélt, mit embernek elérni adatott; megnyerte a nemesen végig harczolt élet után polgártársai szeretetét, a jók elismerését, a tiszta lelkiismeret öntudatát, melynél ember e földön szebbet nem adhat, s melynél szebb emléket övéinek senki sem hagyhat!

E részvétíratnak a gyászoló özvegyhez való mielőbbi eljuttatására Kovács Ferencz alelnök és Sándor Kálmán jegyző megbízatnak.

2. Alelnök a tárgysorozat rendjén a megürült elnöki tiszt betöltését hozza indítványba, ajánlván, hogy az ő székely főnemesi családoknak egyik legérdemesebb közöttünk élő tagját, alkotóját Báró Apor Károly királyi táblai elnök ő méltóságát válassza meg a választmány a fiók-

egylet elnökének, mert habár a nemes báró, mint az erdélyi részek főtörvényszékének, a másod bíróságnak elnöke, a kaszinó-egyletnek, marostordamegyei gazdasági egyeletnek, „Kemény Zsigmond társaság”-nak elnöke, rendkívül el is van foglalva az ő nemes közügyi tevékenységétől és áldozatkészségétől, továbbá azon egész életén át sugárzó életcéljától, hogy a magyar hazának és nemzetiségnek szűkebb körben bércezes kis hazáknak, székely f. városunknak s önévéinek, a székelységnek a közszolgálaton kívül társadalmi után is mindig egész erejével szolgálni kívánt a közügyektől, habár azok munkát és áldozatot kívántak tőle, soha vissza nem riadt; mindeztől várni és reményleni lehet, hogy egy akarattal, egyhangulag nyilvánuló bizalmunkat, kérésünket, hogy az elnöki tisztet elfogadni szíveskedjék, nem utasítandja vissza; különösen most, midőn egyeletünk is egyfelől elnökét, kitől oly sokat remélhettünk, elveszté, másfelől a mindinkább lábra kapó közöny és részvétlenség alapján, létében, erejében, támadja meg a társadalmi egyletek s ezek között a mi nemes irányu egyeletünknek is jövőjét s midőn inkább, mint valaha, szükségünk van egy vezérre, a ki ne csak lelkesüljön, de lelkesítse és vezessen minket, a kik egész erőnkkel sorakozunk melléje a nemes ügy zászlója alá és lelkesítse, vezesse a csüggedőket, a bizalmatlanokat, a reményt vesztetteket; öntsön új életet a székelyegylet vidéki választmányának tevékenységébe s a nemes példa által hasson a többi vidéki fiók-egyletnek a lethargiából való felébresztésére is, mert nincs időnk aludni, ellenségeink ébren vannak, dolgoznak; nekünk is tennünk, dolgoznunk kell a tudomány és műveltség terjedésével, a székelyegylet erősítésével. E czélokra vezet s épen azért, mint a székelyegylet marosvásárhelyi és marostordamegyei fiók-egyletének elnöke, éljen alkotjai Báró Apor Károly!

A választmány tagjai felállással és általános éljenzéssel fejezték ki egyhangulag, hogy az igen tisztelt aelnök ur szívből jövő szavai szíveik hatottak, mindnyájunk érzelmeit tolmácsolják s mindnyájunk ohajára lett egyhangulag és közfelkiáltással megválasztva a székely közművelődési és közgazdasági egylet marosvásárhelyi és marostordamegyei fiók-egyletének elnökévé alkotjai Br. Apor Károly ő méltósága.

(Folyt. köv.)

Mindenféle.

— **Dr. Spányik József**, Csikmegye főorvosa, a m. kir. honvédség tetteges állományába ezredorvosnak lett kinevezve. Fogadják szerencsekívánatunkat az új pályához!

— **Szacsvai Imre** joggyakornok, a kézdí-vásárhelyi társas körök egyik közkedveltségben álló fiatal alakja, f. hó 6-án tartá esküvőjét a bájos Bartha Vilma kisasszonnyal. Sok szerencsét és boldogságot kívánunk e szép frigyhez!

— **A csikszeredai „Polgári Olvasókör”** iránt élénk érdeklődés van az egész városban. A polgárság melegen felkarolta az eszmét és mindenki siet a tagok sorába beiratkozni. Az előkelőbbek is pártfogolják a kört. Maga megyénk főispánja ment elől a jó példával és beiratkozott a kör tagjának. Midőn a közelebből tartott választmányi gyűlésen az elnök bejelentette ezt, a gyűlés sokszoros éljenzéssel adott kifejezést örömeinek. Az alig néhány napos egyeletnek a mai napon már 86 tagja van. A körnek Tamás József ur ingyen adott helyiséget fűtéssel és világítással. Egy tágas szoba csinosan be van rendezve olvasó helyiséggül s polgárságunk — különösen az iparos osztály — az esti órákban tömegesen lepi el az asztalokat és érdeklődve olvassa a lapokat. Nagy István asztalos könyvszekrényt, fogasokat és czégtáblát készített ingyen a körnek. Szabó Lajos könyvnyomdász és könyvkötő a szükséges naplókat készítette el ingyen. Szóval, polgárságunk bebizonyi-

totta, hogy a jóra és szépre éber fogékony-sággal bir s átlátta és naponta mind jobban átlátja, hogy e körnek nemcsak élete, de fontos hivatása is van városunkban. Adja Isten, hogy az érdeklődés soká és örökké tartson s legyen a kör társadalmi életünknek egyik hatalmas támasza s művelődésünknek örökös tényezője!

— **A jégpályát használó**, de fizetni nem akaró urakat stb. tisztelettel kérem, szíveskedjenek figyelembe venni, miszerint a körtöltéseket az idén keményen megroggálta az árvíz, melynek helyrehozása az egyeletnek igen tetemes pénzkiadásába került. Kérem tehát a tisztelt kereselyázó urakat, szíveskedjenek tagsági jegyeiket mihamarább kiváltani. Jancsó Géza, e. i. pénztárnok.

— **Elhaltak:** k.-vásárhelyi öz. Szabó Józsiásné született Erdő Róziája f. hó 8-án éjjeli 12 órakor élete 58-ik évében; kézdí-vásárhelyi öz. Nagy Antalné f. hó 9-én; ifj. Jakab István k.-vásárhelyi kereskedő 9 éves leánykájá: Katalin, f. hó 9-én este. Béke poraikra!

— **Unicum.** Háromszék megye legközelebbi gyűlésen egyik megyei képviselő, mint egészségügyi szak (?) ember, egyik col-légája ellen dörgedelmes, de alaptalan interpellációt intézett a megye alispánjához, melynek minden szavából kiritt a kenyér-irigység. Most, mint biztos tudomásunk van, az illető megtámadott fegyelmi eljárást kért maga ellen. S ennek a dolognak igen furcsa vége lehet, mert az interpelláló ur ép oly kevésbé fogja állításait bebizonyíthatni, mint azon hirhetté váltát-telét, hogy a hideg víz táplálabb a huslevesnél.

— **Péter István** csikszeredai m. kir. adóhivatali szorgalmas gyakornok az újdéki adóhivatalhoz adótisztnek nevezetett ki. Míg egy részről sajnáljuk őt, hogy körünkől távozik, addig örömről szolgál, hogy igaz székely véreinkből a haza távol határaitra is jut az igaz hazafiérzés apostolkodására. Vigye minden jó kívánatainkat új állomására!

— **A mutyisok.** Lapunk 1-ső számában ezen czim alatt a városi haszonvételek haszonbérbe vétele tárgyában megjelent közleményre két felszólalást is vettünk. Egyiket „haszonbérlo” aláírással, másikat Tamás István urtól. Egyiket sem közöljük, mert mindkettő sokkal megfontolatlanabb hangon és „megragadtatottabb” kifejezésekkel van írva, hogysen az olvasó megbotránkoztatása nélkül közölni lehetne s hogysen fontosabb következtetéseket ne involvána annál, mint a milyet a közlők képzelnek. A „haszonbérlo” aláírással jött felszólalás „piszkos vád”-nak, „aljas hazugság”-nak, „szentelenség”-nek nevezi a cikkben írottakat és sajnálja a szerkesztőt, hogy „magát félrevezettni s az eddig oly tiszteletben álló „Székelyföld”-et efféle kőszá-hirrekl megöltetni engedi.” (Felvilágosításul megirhatjuk, hogy az a „kőszá hir” a városházánál felvett panasz-jegyzőkönyvben van. Ez pedig előttünk mégis autentikusabb minden kifakadásnál. Szerk.) Végül „haszonbérlo” egyik városi tanácsost is belekeveri a dologba s róla nem épen hiezelgő szavakkal nyilatkozik. Tamás István ur nyilatkozatában bevallja, hogy a feljelentő ő volt s a többi között ezt írja: „De én a kompániának tagja nem voltam. Nekem egy társam volt, a kivel egy egyeztem meg, hogy ő haszonbérlejen én részes társ leszek. Ennélfogva én nem is ígértem. Azt pedig még ekkor, hogy egy 16 főből álló... létezik, melynek tagjai az én társaim is, azt nem tudtam. Így maradtam „hoppon”; de midőn nyomára jöttem a rafinirozottsággal keresztülvitt... nak, feljelentettem.” — A fennebbi nyilatkozatok summariumát azért közöltük, hogy lássák a felek is, miszerint ezt a dolgot hírlapi felelelésekkel elintézni nem lehet. Ezennel kijelentjük, hogy e dologban semmiféle felszólalásnak tovább helyet nem adunk addig, míg az ügy hivatalosan elintézve nem lesz. Hogy mi baj van a kréta körül, azt majd a vizsgálat fogja kideríteni.

— **Értesítés.** A kínos vajadások közt megszületett csikszeredai kereselyázó jég

pályán f. hó 14-én vasárnap délután zene és kivilágítás mellett jég-ünnepély fog tartatni, melyre a tagok megjelenni kéretnek. Az elnökség.

— **A csikszeredai tisztí kör** f. hó 13-án a csikszeredai veres keresz egylet javára táncmulatságot szándékozott rendezni, de az uralkodó toroklobjárny miatt a mulatságot el kellett halasztani. A farsang folyamában azonban a tervezett táncmulatság és azonkívül hushagyó kedden egy jelmezes bál meg fog tartatni.

— **Dr. Spányik József** m. kir. tetteges állományu honvéd ezredorvossá lett kinevezetése alkalmából f. hó 6-án fénys vacsorát rendezett. A meghívottak közt nők is lévén, az installációból valóságos mulatság fejlődött ki. A vacsora alatt, mely kiváló izléssel volt rendezve, a felköszöntések sem maradtak el. Első sorban a házi gazda Dr. Spányik lett felköszöntve, továbbá a jelen volt főispán, ki azután egy szellemes toastban az új zászlóalj parancsnokáért és bájos neijért üritett poharat. Fel lettek köszöntve a nők is, kik az este-lyt oly érdekessé tették. A kedélyes vacsoráról a meghívott vendégek csak 3 óra felé távoztak el.

— **Gy.-sz. miklósi hírek.** A „Veres keresz egylet” rendes évi közgyűlését folyó évi január hó 14-én fogja megtartani; a gyűlés eredményéről levelezőnk értesíteni fog. — A „Koresolya-egylet” mindez ideig a folytonos lágy idő miatt jégpályáját nem nyithatta meg, pedig tagjai kellő szép számmal vannak. — A veres himlő járvány muló félben van. — A szegény tanulókat segélyező egylet a napokban osztá ki mintegy 70 szegény tanuló közt a ruházatot; az előre hirdett ünnepélyesség a járvány miatt nem tartatott meg. — Gy.-Várhegy községhez közel levő ugynevezett Plaposisi nagy birtokon folyó hó 3-án reggel egy elhagyott kutban két him farkast találtak megdögölve. Alkalmasint verekedés közben estek bele, mert mindkettő borzasztóan össze volt marcangolva. — A „Koresolya-egylet” a farsang folyamán bált fog rendezni, ha ugyan a járvány megszűnik.

— **Eljegyzés.** Kovács János csikkarcz-falvi körjegyző eljegyezte Meskó Lukács csikmadéfalvi birtokos leányát: Marit; az esküvő február 30-án lesz. Szerencsét kívánunk!

— **Karathnán** mult hó 27-én — mint lapunknak írják — az ev. ref. egyház harang-alapja javára táncvizigalom tartatott, még pedig igen fényes sikerrel. A bevétel a 100 forint 13 kr. A szép sikerért az érdemből oroszlánrész illeti Vajna Lázár urat s kedves nejét Bodó Anna urasszonyt, kik a házigazdái, illetőleg gazdaasszonyi tisztet oly ügyesen betöltötték, hogy a jelen volt közönségnek osztatlan, elismerését kivívták munkásságukért, a czél érdekében kifejtett tevékenységükért. A táncvizigalom kedélyesség dologában utólrhetlen szép sikerű volt, a mi minden esetre a szépnek kedves képviselőinek tiszteletre méltó érdeme. Ime, a jelen volt szépek: Pethő Zsuzsika, Pethő Mari, Pethő Kata, Kőnczei Zsuzsika, Bernáld Emma, Bernáld Julesa, Bernáld Teréz, Szentpétery Mariska, Ilyés Ida, Ilyés Anna, Ösche Mari, Balázs Anna, Kőnczey Ágnes, Zayzon Ilona, Tornya Lipótné, Benedek Zsuzsa, Dr. Pethő Józsefné, Kőnczey Albertné, Vajna Lázárné, Kiss Zsigmondné, Zayzon Farkasné stb. Karatna, Al- és Feltorja s Volál községek intelligens gondolkodásu közönsége megjelenésével szép jelét adta az egyetértésnek, mi hogy sokáig fennmaradjon: szívünköl ohajtjuk!

— **A gyergyószentmiklósi** első takarékpénztár f. hó 14-én délután 3 órakor a Laurenczi-féle nagyteremben tartja III-ik rendes közgyűlését, melyre a részvényeseket meghívja az elnökség.

— **Polyanban** f. hó 8-án tűz volt, mely 3 csürt hamvasztott el.

— **Csikmegye** mult havi törvényhatósági bizottsági gyűlése első napján Csik-Zsögödön mélt. Mikó Bálint főispán urnál az ebéd alkalmával id. Bochkor Károly k-altízi jegyző sapkája tévedésből elcserelte-

tett. Felkérte tünk Bochkor Károly ur által annak kijelentésére, hogy egy fekete, as-trachan kinézésű, felhajtott szélű, fehér báránnyal béllésű, alul 3 ujjnyi széles fekete selyemmel ellátott sapka nála van. Bochkor Károly ur elcserelt sapkája a leirt sapkához hasonlít, annyi különbséggel, hogy belül fekete szőrrel és vattával van ellátva. Kéri az illető urat, kivel a csere történt, nála jelentkezni.

— **A Dr. Sinkovits Ignác** ur tulajdonát képező szentkatolnai ötköví malom 1883. Szent-György napjától kezdődőleg kiadó. Értekezhetni a tulajdonossal.

— **Kézdí-Vásárhelyt** a könyvnyomda feletti emeleti helyiség lakásnak, továbbá a „Hungária” czimű helyiség üzlet-, esetleg korcsmahelyiségnek kiadó. Értekezhetni Kézdí-Vásárhelyt, lapunk kiadóhivatalában.

Emlékbeszéd

Szöke Károly tanító felett.

(A csikmegyei tanító-testület csiki járáskörének 1882. évi december 9-én Ajánadon tartott gyűlésében mondotta Györfal János tanító.)

(Folytatás.)

Szöke Károly született 1844-ben Cs.-Szt.-Mártonon, hol elemi tanulmányait is végezte. Később a csiksomlyói gimnasiunban tanult; innen a Szt.-Ferenczrendi szerzetesek társaságába vétetett fel, hol négy hosszú éven át filozófiai tanulmányait, előbb Fogarason, majd Gy.-Fehérvárt végezte s ezzel egyidejűleg saját szorgalmából a német nyelvet egész alapossággal tette magáévá.

De ez életpálya sem elégíté ki nagyra-törő lelkét; szabadabb éghajlatot kívánt ártatlanságának és erényeinek megőrzése végett, s mint a fogságból kiszabadult madár, mely nem ismeri a messzeség határait, hogy láthassa édes övét, úgy sietett vissza ő is a rég elhagyott apai házhoz. De fáj-dalom! azt sem találhatta meg az édes haza határain belül, s el kellett hagynia a földet, melyen bolesoje ringott, ifjusága földerült; idegen földre, idegen nemzetek közé buj-dosott, kik nem érték szavát, nem érzék ér-zését: Oláhban. Itt sem vala élete henyé-lés, tétlenség; hanem vasszorgalma és te-hetsége által csakhamar megnyerte az ott letelepült magyarok rokonszenvét s tani-tójuknak választották meg, s három évi ottléte alatt a közbecsülés tárgya vala. Ez idő alatt írta „Keleti költemények” czimű verseit; de mivel ezek a költészet szoros mértékén alulnak valának, kiadásukkal csak sárba dobott anyagi áldozatot hozott.

Oh, de a kiből nem hiányzik a haza-szeretet, kinek már gyermekkorában keblébe oltatott a nemzeti érzület, bármily hányt-velet legyen is életpályája, bármily sorsüldözött ember is: újból csak visszatér honába. Ő is visszatért. Őt is visszahívtá forrón égi honszerelme kedves szülőföldre szép ége alá, s ekkor gyult nagyobb lángra a szikra, ekkor választá a szorosabb érte-lemben vett, semmi földi dicsőséget nem ígérő tanítói pályát, a mely pályára ő nemcsak született, hanem el is készült vala; s hogy ezt bebizonyíthassa, 1874-ben a törvénytiszta tanító képességi vizsgát a székelykereszturi áll. t. képezdében szép sikerrel kiállotta, s ettől az időtől kezdve lón a felső-szentgyörgyi közs. iskola ren-des tanítójának megválasztva.

Jól tudom én azt, mélyen tisztelt tani-tói testület, midőn e tiszteletreméltó kör elhunyt tagjának emlékét megújítom, ily busító, szomorú képeket felmutatnom nem kellene; felednem kellett volna talán az embert, a szenvedett, s egyedül a tanítót állítanom elő tiszta ártatlanságában; de nem zárhatám belembe, mivel feledhet-lelen barátom tanító társam vala.

Igénytelen alak volt és mégis méltó-sággal teljes. Homlokán a gondolat árja tükröződött, ajakán jóságos mosoly honolt. Lassan járt, lassan beszélt. Rendkívül cse-n-des, szenvedélytelen embernek látszott.

S a milyen volt az alakja, olyan egy-szerű, oly igénytelen a modora: nyájas, sze-rény, első találkozáskor majdnem félénk. Nem kereste soha az alkalmat, hogy sokol-dalu ismeretait, ritka műveltségét ragyog-tassa; szívesen elbeszélgetett közönséges, apró dolgokról.

Ellensége volt minden külsőségnek, alakiságnak; de tiszteletben tartá a társa-dalmi szokásokat.

Szerette a társaságot, de lakni ma-gányban szeretett. Csendes magányában mindig tanult, mindig olvasott; de nem csupán holt betűkből, hanem a természet nagy könyvéből. Végtelen gyönyört talált a fatenyésztésben, növény- és ásványgyűj-teményben; azért ha csak körülményei en-gedték, az élő természet: erdő, mező vala tankönyve; ott töltött egész napokat, néha egyedül, néha tanítványával együtt; ott szemlélte a növényvilág titkos fejlődését, ezer színű változataiban s csodálva Isten mindenhatóságát.

(Vége követk.)

Háztartás.

A retek gyógyereje. A fekete retek gyógyhatásáról némely vidékeken sokat tudnak beszélni; azt állítják, hogy az emésztő-szervek működését fokozza és az étvágyat javítja, hogy tüdőbajok, mellgörcsök és makacs köhögés ellen igen hathatós szer, ha mézzel és cukorral kellőleg előkészítik. A retek-cukrot, a mely reteknedvből és cukorból készül, szétlétben használják köhögés és tüdőbetegségek ellen. Kevésbé ismeretes azonban a reteknek azon hatása, melyet neki a huykövek szétaprózása és a szervezetből kiűzése körül tulajdonítanak. Számos példák tudnak felhozni, hogy a retek tartós élvezete után a huykövektől a betegek véglegesen megszabadultak. Így például egy francia gazdasági lapban olvassuk, hogy egy tábornok, ki annak idején a Kabylók földjén harcolt, évek során át rettenetes fájdalmakat állott ki a huykövek miatt, melyek orvosának mindenféle receptjével állhatatosan daczoltak. Miután többször biztatták, hogy a fekete retektől fájdalmai mindenestire enyhülni fognak, sőt baja valószínűleg teljesen gyógyulni fog, elhatározta, hogy ezen szerrel is próbát tesz, habár különben a reteknek nem nagy barátja volt is. Kévszár idő múlva csakugyan határozott javulást érzett s néhány hónap alatt baja teljesen megszűnt. Örömeiben minden gyarmatosnak megparancsolta a fekete retek termelését, orvosának, dr. Philippinek pedig meghagyta, hogy a párizsi akadémiához egy értekezletet küldjön be a fekete retek gyógyhatásáról, hogy ezen ócska, egyszerű és biztos gyógyszer minél szélesebb körben elterjedjen. A fekete retek legjobban megerem kővér, de nem frissen trágyázott talajban, míg nehéz talajban tenyésztése nem tekinthető biztosnak és minőség tekintetében is sok kívánnivalót hagy hátra. Májustól június végéig vetik. Minthogy a retek jó talajban nagyra nőnek, később az igen sűrűn álló növényeket ki kell ritkítani, úgy, hogy egy négyszögletes területen csak 8-10 maradjon. A növény ideje alatt szárazság esetén öntözéssel, a gyomtól tisztán tartás és kapálással kell gondoskodni. A télre szánt retek még a fagy előtt fel kell szedni, s levelét a gyökér nyakánál levágni, mint a répát, azután pedig egy veremben vagy pincében száraz homokban tartható el.

Köszönetnyilvánítás.

Az isteni magas kegyelem áldása a nemes szív, a humanus érzelmek. A kik ily kincsessel bővítködni, azok büszkéi lehetnek arra, hogy ők a kor kívánalmait úgy is, mint egyszerű emberek, úgy is, mint hon-

polgárok, úgy is, mint felebarátok, betölteni képesek. Vajmi kevesen vannak, kik közjólétünk, nemzeti érdekünk kívánalmait felfogják s azt betölteni szívvél-lelékek igyekeznek; vajmi sokan vannak, kik vastag önérdékük rablánczait hordozzák s nincs előttük semmi szép, semmi nemes. Midőn az e feletti gondolatok fájó sebeket ejtenek honszerelentől lángoló keblünkben, ugyanakkor enyhét nyújt az a tudat, hogy még nincs minden vesze. Ha vannak könnyörtelenek, vannak áldozatkész nemes lelkű emberbarátok is. Nincs tehát okunk félni a jövőtől, mindaddig, míg a jók oly számmal lesznek, mint a minővel városunk dicsekedhetik. A karácsonyi szent ünnepek alkalmából kibocsátott felhívásunkra a következő adományok folytak be: a háromszéki „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet növendékei részére. A kézdívásárhelyi jótékony nőegylet egy teli nagy kendőt Cseh Mária szövődei tanuló árva részére. Mts. Bárá Szentkereszty Stephanie intézeti elnök: 12 drb zsebkendő, 6 drb fejre való ruha, 12 drb gyűző, 60 drb kötőtű, 3 drb olló, 12 drb horgolótű, 2 skatula játékszert. Mts. Pótsa Jánosné 25 liter buza, 10 sing gyolcs, 1 csomag gypot. Mlt. özv. Cserey Jánosné 25 liter alma. Ttkts. Csizsár Mihályné 12 drb olló, egy pakk cukorka, két koszu füge, ttkts. Szabó Mózesné 12 drb cseréptányér, ttkts. Nagy Lajosné 12 drb cseréptányér, ifj. Szöcs Jánosné szül. Jancsó Amál két szörkendő, özv. Pap Andrásné egy kas dió és 20 kr, Hankó László 30 liter alma, két drb fejre való ruha, id. Kupán Józsefné egy kas alma, Zayzon Lázárné két szörhára 1 frt, Balog Sándorné 1 frt, Szöcs Józsefné polgármesterné 1 frt, Feil Eduárd 50 kr, Benkő Sándorné 40 kr, Velreiter Györgyné 40 kr, Sáska Antalné 50 kr, Benkő Pálné 20 kr, özv. Csizsár Pálné 20 kr, özv. Dobal Kristófné 20 kr, özv. Nagy Lázárné 20 kr, ifj. Nagy Lázárné 20 kr, Réthy Józsefné 20 kr, Szöcs Vilma és Etelka 4 drb zsebkendő, id. Jakab István 10 kr. Fogadják a nemes szívű adakozók dícséretre nem szoruló magasztos tettökért leghálásabb köszönetünket. Az isteni kegyelem oltalmazsa drága életüket minden veszélytől s tegye áldottá életük folyamát, hogy boldogságuk örömeiből ezután is juttathassanak a szenvedőknek.

K-Vásárhelytt, 1883. jan. 5-én.
Bölcskevy Ilona, Hankó Lászlóné,
jegyző. int. alelnök.

Felölös szerkesztők:

T. Nagy Imre, Dr. Kádbéó Ferencz,
Ifj. Dobay János.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

25/1882. Számhoz.

Árverési hirdetés.

Csik-megye árvaszékeének 1881. február 12-ről 662. szám alatt kelt intézkedése s a tulajdonos társak beleegyezése folytán Gyergyó-Szt.-Miklóson elhalt Kiss István hagyatéka, Kiss János, Kiss Jánosné és Kiss Imre tulajdonát képező, a Marostorda-megye, O.-Toplicza község, 444. számú tjkvbn A + 1-19 r. sz. alatt s a gyergyóremetei 1625. sz. tjkvbn A + 1-10 r. sz. foglalt tagosított birtok a hozzá tartozó fából épült jó karban lévő két lakház, gazdasági épületek, s a Maros vizén levő kétköví lisztelő malom eladása iránt 1883. év február 25-ik napján délelőtt 9 órakor a helyszínén, Plopcsis nevezett helyen, nyilvános árverés fog tartatni.

Az árverési feltételek a szokott hivatalos órákban a gyergyószentmiklósi kir. közjegyzői hivatalnál megtekinthetők.

Gyergyó-Szt.-Miklóson, 1883. január 2-án.

Demeter Domokos,
kir. közjegyző.

1-3

Sz. 2509. tkvi.
1882.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kovásznai kir. járásbíró, mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy papolci Kelemen Anna végrehajtónak odavaló Pozson Sámuel végrehajtást szenvedő elleni 73 frt tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a papolci 15. sz. tjkben 29/3., 30/3., 1190., 1416., 1523., 1897., 2651/3., 2723/3., 2909/3., 3339., 3666., 4207/3., 4853., 5009. hr. sz. a. ingatlanokra az árverést 308 frtban, ezennel megállapított kikiáltási árban, elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1883. évi márczius hó 7-ik napján d. e. 9 órakor Papolcon a község házában meg tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

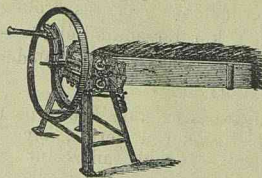
Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagy készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A királyi járásbíró, mint tkvi. hatóság.

Kovácsnán, 1882. december 7-én.

Nyom. Szabó Albertnél Kézdí-Vásárhelytt.

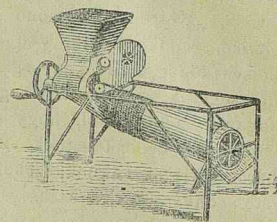
WASS és RIEMER,

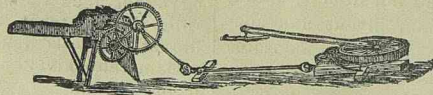
vaskereskedők

SZÉKELY-

UDVARHELYTT,

6-40

ajánlják gazdasági gépraktárunkban mindig nagy választékban kapható gazdasági gépeket, gyári áron, ugymint:

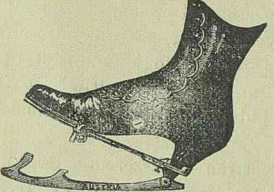
Szeeskavágók vasállványon kézi hajtásra	36 frttól	60-ig.
" jágány hajtásra	60 "	120 "
Répavágók szarvasmarha- és juhétetésre	28 "	80 "
Kukoricza-morzsoló szelelővel és a nélkül	30 "	50 "
Gabonatisztító szórórosta felső- és alsó rázóművel	60 "	90 "
Trieur konkolyválasztó szelelővel és a nélkül	40 "	110 "

Cséplőgépek: kézi, jágány és gőzeséplő; **malmok** jágány és gőzhajtásra: **falusi és tűzoltó-feszkendők.**

Továbbá ócska vagy repedt **harangok átöntetésére**, nem különben **új harangok** beszerzésére a legelső gyárosoktól előnyös feltételek mellett vállalkoznak.

KORCSOLYA-RAKTÁRUNKBÓL

postai rendelvények, a méretek pontos feladása után, azonnal teljesítetnek, u. m.

1 pár finom acél-korcsolya szíjjal 1 frt 50 krtól 3 frtig.
1 " " " " csavarral 2 frttól 4 frtig.
1 " " " " amerikai Halifax 3 frttól 4 frtig.
1 " „Ausztia korcsolya”, amely eddigelé a leg-
célszerűbbnek találtatott s minden kiállításon ki-
tüntetett 5 frttól 7 frtig.

TYUKSZEM- ÉS SÜMÖLCS-IRTÓ

(HASCHICH COLLODIUM).

**Biztos hatásáért
kezeskedik alattirt**

gyógyszerész.

Ara egy üvegnek 80 kr.

**KAPHATÓ JANCÓS GÉZA GYÓGYSZERÉSZNÉL
KÉZDI-VÁSÁRHELYTT.**

Nyilatkozat.

Tekintetes Jancsó Géza gyógyszerész urnak

7-12

Kézdí-Vásárhelytt.

Engedje meg gyógyszerész ur, hogy forró hálámat fejezzem ki önnek tyukszem-irtó haschich collodiumáért, mert valóban csodahatással és minden fájdalom nélkül mentett meg négy darab kintő tyukszemtől; s midőn ezt teszem, fogadja jó akaratú tanácsul, hogy nevezett szert kisebb üvegekben hozza forgalomba, mivel egy-egy üveg nem csak engem, de két sógorasszonyomat is megmentette kintő ördögeitől, érteve alatta 5 darab tyukszememet.

Midőn még egyszer hálámat nyilvánítanám csodahatásu szereirért,
Sarkad, 1882. december 2-án

Mirza Elek,
urad. tiszt.

Butorgyári raktár

Székelly-Udvarhelytt. (Botos u. 13. sz.)

Ajánlják

MESTITZ és STEINER

a t. cz. vidéki közönségnek dusan, iz-
lésteljesen berendezett s minden igé-
nyeknek megfelelő

butorgyári raktárukat.

3-12

Igen sok beteg

keveseb-
bet szen-
vedne, ha a megfelelő gyógyszerek
mindjárt kezdetben kéznél lenné-
nek. Ennélfogva az oly könyv,
minő a „Dr. Airy gyógymódszere”,
mely nemcsak a betegségek leírá-
sát tartalmazza, hanem egyuttal
orvosilag kipróbált és ezerszere-
sen jónak bizonyult háziszereket sorol
fel, minden betegre nézve a legnagyobb
becsrel bir. Az említett s Richter ki-
adóintézetében, Lipcsében megjelent
röpirat, melynek szövege számos ábrá-
val van ellátva, **Gorischek K.** egyetemi
könyvtár által (Bécs, I. Istvánter, 6.
sz.) 75 kr beküldése után **bérmentve** kül-
detik meg.

5*